

Для аналітичної оцінки кожної з них слід визначити спектр можливих загроз (ризиків) та оцінити ймовірність і наслідки їх реалізації.

Слід зазначити, що поєднання ресурсного та захисного підходів до трактування безпеки підприємства як категорії найбільш повно характеризує її за змістом, і свідчить про можливість досягнення певного бажаного стану, за якого відсутня небезпека.

Література:

1. Белоусова І.А. Управлінський облік – інформаційна складова системи економічної безпеки підприємства: монографія. К.: Дорадо-Друк, 2010. 432 с.
2. Бендигов М.А. Экономическая безопасность промышленного предприятия (организационно-методический аспект). *Консультант директора*. 2010. № 2. С. 7-13.
3. Вечканов Г.С. Экономическая безопасность: учебник для вузов. СПб.: Питер, 2007. 384 с.
4. Войнаренко М. Управління економічною безпекою підприємств на основі оцінки відхилень порогових показників. *Економіст*. 2008. № 12. С. 60-63.
5. Геєць В.М., Кизим М.О., Клебанова Т.С., Черняк О.І. Моделювання економічної безпеки: держава, регіон, підприємство: монографія. Х., 2006. 240 с.
6. Гічова Н.Ю. Діагностика та підвищення економічної безпеки підприємства: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. екон. наук.: спец. 08.00.04. Дніпропетровськ, 2010. 20 с.
7. Баланда А. Безпека як соціальний феномен: дискурс людського розвитку. *Україна: аспекти праці*. 2007. № 1. С. 25-29.
8. Система оцінок зовнішніх і внутрішніх ризиків та загроз національній безпеці України / В.П. Горбулін, С.І. Пирожков та ін.: наук.-інформ. зб. Нац. центр з питань євроатлант. інтегр. України. За заг. ред. В.П. Горбуліна; редкол.: В.П. Горбулін (голова) та ін. К.: Євроатлантикінформ, 2005. 229 с.

МОДЕЛЮВАННЯ ОРГАНІЗАЦІЙНОЇ СТРУКТУРИ ПІДПРИЄМСТВА

Земляченко К.П.

Науковий керівник: Величко Я.І., асистент

Харківський національний автомобільно-дорожній університет

Одним з ключових та трудомістких етапів вдосконалення організаційної структури підприємства є її моделювання.

Під організаційним моделюванням розуміють процес злагодженої взаємодії людей та інформації з використанням інформаційних технологій.

Модель містить у собі інформацію про цілі підприємства, організаційну структуру (у тому числі інформацію про посади, відповідальність співробітників), бізнес-процеси, що проходять в організації.

Можна виділити наступні етапи організаційного моделювання:

1. Організаційна діагностика, що включає в себе аналіз системи управління організації, визначення послідовності вирішення проблеми і пропозицію чіткого алгоритму її вирішення.

2. Управління бізнес-процесами, побудова ефективної системи управління операційною діяльністю організації, що забезпечує досягнення запланованих значень параметрів ефективності з найменшими витратами основних ресурсів, таких як час, люди, фінанси. Цей етап передбачає: опис бізнес-процесів за схемою «як є» і відображення складу, і послідовності робіт і необхідних для їх виконання ресурсів; моделювання бізнес-процесів підприємства відповідно до обраної бізнес-моделі, яке включає безпосередньо моделювання, а також аналіз організаційної системи; реінжиніринг, тобто радикальне переосмислення і перепроєктування бізнес-процесів для досягнення різких, стрибкоподібних поліпшень головних показників діяльності компанії; стандартизація і регламентація бізнес-процесів та їх текстовий опис; розробка організаційної структури організації, яка забезпечуватиме ефективне виконання процесів, формування посадових інструкцій та положень про підрозділи підприємства [1].

Існує декілька програмних продуктів, що здійснюють бізнес-моделювання.

Найбільш відомими з них є BusinessStudio, Орг-Мастер, Fox Manager, ELMA, Бізнес Інженер, Modeler of Business Processes і BPWin. Коротко розглянемо їхню суть.

Business Studio – система бізнес-моделювання, що дозволяє компаніям прискорити і спростити розвиток своєї системи управління, впровадження системи менеджменту якості за рахунок формалізації стратегії та контролю її досягнення, проектування та оптимізації бізнес-процесів, організаційної структури, штатного розкладу, формування та розповсюдження серед співробітників документації, що регламентує [2].

Для опису моделей використовуються нотації IDEF0, Процес, Процедура, ЕРС. Система має засоби для розробки та використання безпосередньо збалансованої системи показників. Для бізнес-процесів може бути виконано імітаційне моделювання. На основі побудованої моделі автоматично можуть бути згенеровані різні звіти та регламентні документи.

ОРГ-МАСТЕР® дозволяє створити архітектурний опис компанії, тобто описує найбільш істотне в організації на верхньому рівні: від корпоративних стратегічних цілей до систем, структур, процесів в табличному вигляді. ОРГ-МАСТЕР ГРАФІКС®, що входить до ОРГ-МАСТЕР® є графічним конструктором моделей бізнес-процесів [3].

Fox Manager дозволяє сформулювати і детально проаналізувати організаційну структуру підприємства, побудувати процесну модель, розподілити відповідальність серед персоналу за функції і бізнес-процеси. Програми серії Fox Manager мають підтримку російської, англійської та української мов, вбудовану перевірку орфографії [4].

ELMA – система управління бізнес-процесами, що дозволяє побудувати ефективну взаємодію співробітників компанії і контролювати їх діяльність з метою підвищення якості роботи всієї компанії. Система ELMA дозволяє будувати гнучкі адаптивні інформаційні системи, здатні оперативно змінюватися разом зі зміною бізнес-процесів компанії [5].

Система Бізнес-інженер підтримує повний цикл проектування організації від розробки стратегії, ключових показників і бізнес-процесів до аналізу та оптимізації оргструктури, підвищення ефективності персоналу, портфеля проектів, побудови системи менеджменту якості, фінансів і інформаційної системи підприємства [6].

Програма Modeler of Business Processes поширюється в трьох редакціях: Light, Standart і Professional.

Light версія дозволяє будувати бізнес-процеси і формувати звітність, що регламентує.

Версія Standart додає можливості мережевої роботи з розмежуванням прав доступу.

Версія Professional додатково включає в себе конструктор нотацій і звітів, інструменти для імітаційного моделювання, функціонально-вартісного аналізу і можливість роботи з процесами в реальному часі.

AllFusion Process Modeler (раніше BPwin) – інструмент для моделювання, аналізу, документування та оптимізації бізнес-процесів, широко поширений в світі (особливо в США). Графічно схеми виконання робіт, обміну інформацією, документообігу візуалізують модель процесів підприємства.

Проаналізувавши можливості програмних продуктів, можна зробити висновок, що кожна з них має свої переваги та недоліки.

Оптимальність вибору для організаційного моделювання буде залежити від конкретних умов та поставлених завдань.

Обраний програмний продукт повинен поліпшити функціонування організації, мати зручний інтерфейс і невисоку складність в освоєнні.

Література:

1. Организационное моделирование. URL: <http://www.voynalovich.ru/om.html>.
2. Система бизнес-моделирования Business Studio. URL: www.businessstudio.ru.
3. Бизнес инжиниринг групп. ОПГ-МАСТЕР®. Краткое описание. URL: <http://bigc.ru>.
4. Fox Manager. Управление бизнес-процессами. URL: <http://www.fox-manager.com.ua>.
5. ELMA. Система бизнес-моделирования и управления эффективностью Бизнес-инженер 5.0. URL: <http://www.betec.ru>.
6. Управление бизнес-процессами. Возможности BPWin. URL: <http://process.siteedit.ru/page56>.